

INFORMATOR o egzaminie maturalnym z historii tańca

od roku szkolnego 2026/2027

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2026

Informator został opracowany przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00
www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90
www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00
www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01
www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20
www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50
lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60
www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35
www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94
www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Spis treści

1. Opis egzaminu maturalnego z historii tańca	5
Wstęp	5
Zadania na egzaminie	5
Opis arkusza egzaminacyjnego	7
Zasady oceniania	8
2. Przykładowe zadania z rozwiązaniami	14
Część I. Test	14
Część II. Wypracowanie	65

1. Opis egzaminu maturalnego z historii tańca

WSTĘP

Historia tańca jest jednym z przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym.

Egzamin maturalny z historii tańca sprawdza, w jakim stopniu absolwent spełnia wymagania określone [w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej](#)¹.

Informator prezentuje przykładowe zadania egzaminacyjne wraz z rozwiązaniami oraz wskazuje, w jaki sposób zadania odnoszą się do wymagań podstawy programowej. Zadania w *Informatorze* nie ilustrują wszystkich wymagań z zakresu historii tańca określonych w podstawie programowej, nie wyczerpują również wszystkich typów zadań, które mogą wystąpić w arkuszu egzaminacyjnym. Tylko realizacja wszystkich wymagań z podstawy programowej, zarówno ogólnych, jak i szczegółowych, może zapewnić wszechstronne wykształcenie w zakresie historii tańca, w tym – właściwe przygotowanie do egzaminu maturalnego.

ZADANIA NA EGZAMINIE

W arkuszu egzaminacyjnym znajdują się zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte.

Zadania zamknięte to takie, w których zdający wybiera odpowiedź lub odpowiedzi spośród podanych. Wśród zadań zamkniętych znajdują się m.in.:

- zadania wyboru wielokrotnego
- zadania typu prawda – fałsz
- zadania na dobieranie.

Zadania otwarte to takie, w których zdający samodzielnie formułuje odpowiedź. Wśród zadań otwartych znajdują się m.in.:

- zadania z luką, wymagające uzupełnienia zdania bądź krótkiego tekstu jednym lub kilkoma wyrazami
- zadania krótkiej odpowiedzi, wymagające napisania krótkiego tekstu
- zadanie rozszerzonej odpowiedzi – wypracowanie.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. 2024 poz. 1019).

Zadania egzaminacyjne będą sprawdzały poziom opanowania treści nauczania określonych w wymaganiach szczegółowych podstawy programowej. Zadania egzaminacyjne będą dotyczyły następujących obszarów tematycznych:

Obszar tematyczny	Cele kształcenia z podstawy programowej	
	wymagania ogólne	wymagania szczegółowe
Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.	I	1–6
Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.	II	1–5
Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.	III	1–3
Dokonywanie opisu i analizy dzieł tanecznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem strukturalnym i estetycznym, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacji z uzasadnieniem własnego stanowiska.	IV	1–6
Formułowanie logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.	V	1–9
Zapoznanie z dziełami tanecznymi.	VI	1–32

Niezależnie od wymienionych powyżej obszarów tematycznych, zadania egzaminacyjne mogą odnosić się do różnych wymagań ogólnych i szczegółowych podstawy programowej.

OPIS ARKUSZA EGZAMINACYJNEGO

Egzamin maturalny z historii tańca trwa 180 minut².

Zdający przez cały czas trwania egzaminu ma do dyspozycji autonomiczne stanowisko komputerowe i może korzystać wyłącznie z programów zapisanych na dysku twardym w celu dostępu do nagrań filmowych na nośniku otrzymanym z arkuszem egzaminacyjnym.

W arkuszu egzaminacyjnym będą występowały wiązki zadań lub pojedyncze zadania. Wiązka zadań może zawierać od dwóch do czterech zadań, występujących we wspólnym kontekście, którym są opisana epoka, styl lub kierunek, artysta, dzieło taneczne, materiał źródłowy itp. Wiązka zadań może składać się z zadań zamkniętych i z zadań otwartych.

W arkuszu egzaminacyjnym znajdzie się od 15 do 25 zadań. Łączna liczba punktów, które można uzyskać za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań, jest równa 50.

Nagrania filmowe zamieszczone na nośniku dołączonym do arkusza (płyta CD albo DVD) zdający odtwarza samodzielnie, w całości lub we fragmentach, w wybranym przez siebie momencie podczas egzaminu, z wykorzystaniem słuchawek i komputera.

Arkusze będzie składał się z dwóch części:

Część I. Test

1. Zadania będą sprawdzały wiadomości i umiejętności z zakresu (w nawiasach zapisano numery wymagań ogólnych z podstawy programowej):
  - a) chronologii dziejów tańca oraz znajomości epok, stylów i kierunków (I)
  - b) dorobku artystycznego najwybitniejszych twórców i wykonawców dzieł tanecznych (II)
  - c) terminologii tanecznej oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca (III)
  - d) opisu i analizy dzieł tanecznych oraz formułowania wypowiedzi o dziełach tanecznych (IV, V)
  - e) znajomości najważniejszych dzieł tanecznych (VI).
2. Zadania będą obejmowały różne epoki od prehistorii do XXI wieku.
3. W zadaniach mogą być wykorzystywane materiały źródłowe – fotografie, rysunki, teksty źródłowe, nagrania filmowe.
4. Test będzie zawierał co najmniej jedno zadanie wymagające opisu, analizy (lub analizy porównawczej) oraz interpretacji wybranej kompozycji choreograficznej (lub wybranych kompozycji choreograficznych) przedstawionej w nagraniu filmowym.
5. Liczba punktów możliwych do uzyskania w części pierwszej arkusza: 35 pkt.

---

² Czas trwania egzaminu może zostać wydłużony w przypadku zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, oraz w przypadku cudzoziemców. Szczegóły są określone w Komunikacie dyrektora Centralnej Komisji Edukacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym.

Część II. Wypracowanie

1. W arkuszu będą podane dwa tematy wypracowań, z których zdający wybiera jeden.
2. Temat wypracowania może odnosić się do (w nawiasach zapisano numery wymagań ogólnych z podstawy programowej):
  - dorobku artystycznego wybranego przedstawiciela / wybranych przedstawicieli kultury tanecznej (II)
/LUB
  - wybranego dzieła tanecznego / wybranych dzieł tanecznych (VI).
3. W tematach wypracowań szczególny nacisk zostanie położony na sprawdzanie następujących umiejętności (w nawiasach zapisano numery wymagań ogólnych z podstawy programowej):
  - dokonywania opisu i analizy dzieł tanecznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem strukturalnym i estetycznym, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacji z uzasadnieniem własnego stanowiska (IV)
  - formułowania logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi (V).
4. Temat wypracowania – w całości lub w części – może sprawdzać umiejętność analizowania i interpretacji załączonego materiału źródłowego albo sprawdzać wyłącznie umiejętność wykorzystania wiedzy z historii tańca zdobytej przez zdającego.
5. Praca powinna liczyć co najmniej 300 wyrazów.
6. Liczba punktów możliwych do uzyskania za napisanie wypracowania: 15 pkt.

ZASADY OCENIANIA

Zadania zamknięte

Zadanie zamknięte są oceniane – w zależności od maksymalnej liczby punktów, jaką można uzyskać za rozwiązanie danego zadania – zgodnie z poniższymi zasadami:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

ALBO

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte

Za poprawne rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi lub z luką będzie można otrzymać maksymalnie 1, 2, 3 albo 4 punkty. Zasady oceniania będą opracowywane do każdego zadania odrębnie. Za każde poprawne rozwiązanie, inne niż przykładowe, można uzyskać maksymalną liczbę punktów, o ile rozwiązanie jest merytorycznie poprawne, zgodne z poleceniem i warunkami zadania.

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 15 punktów. Egzaminatorzy, oceniający pracę, będą przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt)
2. Wartość merytoryczna (od 0 do 10 pkt)
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt)
4. Kompozycja i język (od 0 do 2 pkt).

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie zdającego będzie w tym kryterium oceniał:

- czy w pracy omówiony został przynajmniej jeden, merytorycznie poprawny przykład dzieła tanecznego (stylu, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawiska artystycznego)
- czy wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.

<ul style="list-style-type: none"> • W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden poprawny merytorycznie przykład dzieła tanecznego (stylu, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawiska artystycznego). ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – Spełnienie formalnych warunków polecenia)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł tanecznych wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła tanecznego oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. „Problem wskazany w poleceniu” obejmuje zakres merytoryczny zagadnienia, którego omówienie jest wymagane.
3. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego.

2. Wartość merytoryczna (maksymalnie 10 punktów)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie zdającego będzie w tym kryterium oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- wykazał się znajomością tematu wskazanego w poleceniu
- omówił przykłady dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawiska artystycznego), które odpowiadają tematowi pracy i są poprawne merytorycznie
- odniósł się do problemu zawartego w temacie i wyciągnął poprawne wnioski.

<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych) ze znajomością kontekstów i datowań. • Brak błędów rzeczowych. • Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. 	10 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Brak błędów rzeczowych. • Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. 	9 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Nieliczne drobne błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. 	8 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Nieliczne drobne błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera poprawne wnioski. 	7 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Występują nieliczne błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera uproszczone wnioski. 	6 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Występują nieliczne błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera uproszczone wnioski. 	5 pkt

<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Występują błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera próbę wnioskowania. 	4 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Występują liczne błędy rzeczowe. • Zakończenie zawiera próbę wnioskowania. 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Próba niepełnego opracowania tematu. • Podjęta próba opisu i analizy dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych). • Występują liczne błędy rzeczowe. • Brak wnioskowania. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba formułowania wypowiedzi, w której są widoczne jakiegokolwiek poprawne merytorycznie informacje w związku z tematem. • Występują liczne błędy rzeczowe. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Brak jakichkolwiek poprawnych merytorycznie informacji w związku z tematem. ALBO • Nie podjęto próby formułowania wypowiedzi. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Wartość merytoryczna)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako wyjaśnienie i interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
  - pełne opracowanie tematu: wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem.
  - częściowe opracowanie tematu: poprawne spojrzenie na problem, ale brak pogłębionej analizy. Zdający nie odwołał się do kontekstów.
  - niepełne (fragmentaryczne) opracowanie tematu: oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Opis i analizę dzieł tanecznych (stylów, działalności artystycznej choreografów lub tancerzy, zjawisk artystycznych) należy rozumieć jako odwołanie się do odpowiednich przykładów i zawarcie istotnych informacji na ich temat:
  - wnikliwy opis i wnikliwa analiza zawierają autora i tytuł dzieła tanecznego lub poprawną nazwę epoki / kierunku / stylu / techniki i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga. Opis i analiza są

pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania.

- b) poprawny opis i poprawna analiza zawierają autora i tytuł dzieła tanecznego lub poprawną nazwę epoki / kierunku / stylu / techniki i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga.
- c) powierzchowny opis i powierzchowna analiza: zdający podał jedynie autora / przedstawiciela lub tytuł dzieła tanecznego / nazwę epoki / kierunku / stylu / techniki. Składa się na nie opis danego przykładu lub analiza cech formalnych, jeśli temat tego wymaga. Analiza jest niepełna, oparta na uogólnieniach, mało dokładna.

3. Błąd rzeczowy – to błąd świadczący o:

- a) nieznaności dzieł tanecznych, zarówno co do ich treści, jak i co do autorstwa
- b) niepoprawnej interpretacji dzieł tanecznych
- c) niepoprawnym rozumieniem lub niepoprawnym zastosowaniu terminologii tanecznej.

4. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznaczących błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznaczących błędów w tytułach dzieł.

3. Terminologia (maksymalnie 2 punkty)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie będzie w tym kryterium oceniał, czy w wypracowaniu zdający:

- wykazał się wiedzą z zakresu terminologii historii tańca
- potrafi stosować terminy i pojęcia z zakresu historii tańca we właściwym kontekście.

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny tańca (w tym – nazwy technik i podstawowych ich elementów, stylów, kierunków tanecznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła tanecznego).	2 pkt
Ograniczona umiejętność posługiwania się terminologią z dziedziny tańca lub drobne błędy w jej stosowaniu (w tym – nazwy technik i podstawowych ich elementów, stylów, kierunków tanecznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła tanecznego).	1 pkt
Nieznajomość lub błędne posługiwanie się terminologią z dziedziny tańca.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny tańca dotyczy nazwy technik i ich podstawowych elementów, stylów, kierunków tanecznych. oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła tanecznego.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 4 terminami z dziedziny tańca i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 2 terminami z dziedziny tańca i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i język (maksymalnie 2 punkty)

Egzaminator sprawdzający wypracowanie zdającego będzie w tym kryterium oceniał, czy:

- kompozycja wypowiedzi jest poprawna
- język wypowiedzi jest poprawny.

<ul style="list-style-type: none"> • Trójdzielna, proporcjonalna kompozycja. • Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; nie więcej niż 3 błędy językowe. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Zaburzona kompozycja. I/LUB • Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; od 4 do 8 błędów językowych. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi są niezorganizowane. • Wypracowanie zawiera więcej niż 8 błędów językowych. 	0 pkt

Uwagi:

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 300 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Wartość merytoryczna*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii tańca zostanie w przypadku takiego zdającego unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

2. Przykładowe zadania z rozwiązaniami

W *Informatorze* dla każdego zadania podano:

- liczbę punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie (po numerze zadania)
- najważniejsze wymagania ogólne i szczegółowe, które są sprawdzane w tym zadaniu
- zasady oceniania rozwiązań zadań
- poprawne rozwiązanie każdego zadania zamkniętego oraz przykładowe rozwiązania każdego zadania otwartego.

CZĘŚĆ I. TEST

Zadanie 1.

Poniżej przedstawiono kadry z filmu *Le Roi danse* (*Król tańczy*).

Na podstawie: www.allocine.fr, www.dedomijnen.nl

Zadanie 1.1. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń odnoszących się do przedstawionego monarchy. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Jego panowanie przypada na okres renesansu.	P	F
W dziele <i>Ballet de la nuit</i> (<i>Balet nocy</i>) odegrał rolę Apollona – Wschodzącego Słońca.	P	F
Do wykreowania jego wizerunku przyczynił się Jean-Georges Noverre.	P	F

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
e) baroku (rozkwit baletu dworskiego [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna ocena trzech stwierdzeń.

1 pkt – poprawna ocena dwóch stwierdzeń.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FPF

Zadanie 1.2. (0–3)

Podaj nazwę typu widowiska przedstawionego na ilustracjach oraz trzy cechy charakterystyczne dla widowiska tego typu.

Typ widowiska: .....

Cechy:

1. ....
 .....
 .....
 .....

2. ....

.....

.....

.....

3. ....

.....

.....

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
e) baroku (rozkwit baletu dworskiego [...]).

Zasady oceniania

- 3 pkt – podanie poprawnej nazwy typu widowiska i trzech poprawnych cech.
- 2 pkt – podanie poprawnej nazwy typu widowiska i dwóch poprawnych cech.
- 1 pkt – podanie poprawnej nazwy typu widowiska i jednej poprawnej cechy.
- 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

balet dworski (*ballet de cour*)

Przykładowe cechy:

- Schematyczna konstrukcja – podział na części / akty i sceny / *entrées*, po których następowała najważniejsza część baletu: tzw. *grand ballet*.
- Widowisko było złożone z arii solowych i z pieśni chóralnych, z monologów i z dialogów, z utworów instrumentalnych, z tańców solowych i z zespołowych, z pantomimy oraz z akrobatyki.
- Kostiumy baletowe były połączeniem ubioru dworskiego z symbolicznymi ozdobami i z rekwizytami.
- Czerpanie treści z literatury greckiej, rzymskiej lub z historycznych zdarzeń i z legend.
- Oparcie choreografii na geometrycznych rysunkach.

Zadanie 2. (0–2)

Wpisz we właściwe miejsca odpowiednie terminy odnoszące się do opisów 1–3.

1. Rodzaj przedstawienia wywodzący się ze starożytnego Rzymu. Aktor, który sam prezentował temat pochodzący najczęściej z mitologii greckiej, ukazywał kolejno postacie i sytuacje tylko za pomocą odpowiednich zmian masek, kostiumów i rekwizytów oraz doboru ruchów, gestów i póz.

.....

2. Król tańca i taniec królów. Charakteryzuje go wielka ceremonialność oraz płynność ruchów. Jednym z najważniejszych elementów był ukłon. Drogę taneczną komponowano po liniach przebiegających wzdłuż liter S i Z oraz cyfr 2 i 8.

.....

3. Japoński kierunek tańca, który powstał w drugiej połowie XX wieku. Jego cechą jest m.in. wychudzone i wybielone ciało tancerza, stawianie stóp do wewnątrz, powolne, kontrolowane ruchy, koncentracja tancerza na własnym wnętrzu, skurczone pozy wynikające z nienaturalnego napięcia mięśni i palców.

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

b) starożytności (kultura taneczna i teatralna Rzymu);

e) baroku [...];

h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych).

I. 3) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok tańce dawne.

Zasady oceniania

2 pkt – wpisanie trzech poprawnych terminów.

1 pkt – wpisanie dwóch poprawnych terminów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. pantomima

2. menuet

3. buto (butoh)

Zadanie 3. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Wpisz nazwy czterech tańców, które wchodziły w skład suity barokowej, w kolejności wykonywania od tańca pierwszego (numer 1) do tańca ostatniego (numer 4). Nazwy tańców wybierz spośród podanych poniżej.

allemande   *basse danse*   *courante*   *galliarde*   *gigue*
                          kadryl   *polonez*   *piva*   *sarabande*

Kolejność wykonywania	Tańce wchodzące w skład suity barokowej
1.	
2.	
3.	
4.	

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymagania szczegółowe

- I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
 e) baroku (rozkwit baletu dworskiego i początki baletu teatralnego w Europie, profesjonalizacja edukacji tanecznej, widowiska baletowe w Polsce).
 I. 3) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok tańce dawne.

Zasady oceniania

- 2 pkt – wpisanie poprawnych nazw czterech tańców wchodzących w skład suity barokowej w poprawnej kolejności.
 1 pkt – wpisanie poprawnych nazw czterech tańców wchodzących w skład suity barokowej w niepoprawnej kolejności.
 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Kolejność wykonywania	Tańce wchodzące w skład suity barokowej
1.	<i>allemande</i>
2.	<i>courante</i>
3.	<i>sarabande</i>
4.	<i>gigue</i>

Zadanie 4.

Przyjrzyj się fotografii i wykonaj polecenia.

Na podstawie: www.karnet.krakowculture.pl

Zadanie 4.1. (0–2)

Podaj nazwę typu widowiska, z którego pochodzą postacie przedstawione na fotografii, nazwę właściwej epoki i nazwę kraju, w którym ten typ widowiska powstał.

Typ widowiska: .....

Epoka: .....

Kraj: .....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
d) renesansu ([...] *commedia dell'arte* [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie nazwy typu widowiska, nazwy epoki i nazwy kraju.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw z trzech powyższych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Typ widowiska: *commedia dell'arte* (komedia *dell'arte*)

Epoka: renesans (odrodzenie)

Kraj: Włochy

Zadanie 4.2. (0–1)

Która informacja nie odnosi się do typu widowiska przedstawionego na fotografii?

Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Jest to ludowa forma teatralna, wywodząca się ze sztuki średniowiecznych wagantów.
- B. Przeważały tańce groteskowe z licznymi motywami zaczerpniętymi z życia codziennego oraz akrobatyka.
- C. To widowisko było rodzajem defilady alegorycznych i mitologicznych postaci, odbywającej się w okresie karnawału.
- D. Artyści sami tworzyli scenariusz przedstawienia, w którym występowały typowe postacie o ściśle określonym charakterze.

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
d) renesansu ([...] *commedia dell'arte* [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 5. (0–2)

Obejrzyj nagranie filmowe oznaczone numerem 1.

Rozstrzygnij, czy w filmie przedstawiono pawanę czy voltę. W uzasadnieniu odpowiedzi podaj dwie cechy tańca, wynikające z nagrania filmowego.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie:

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 3) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok tańce dawne.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i podanie dwóch poprawnych cech.

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i podanie jednej poprawnej cechy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: volta

Przykładowe uzasadnienie:

- Taniec przedstawiony na filmie jest śmiały i frywolny, a pawana charakteryzuje się powolnymi i uroczystymi ruchami, które przypominają paradę lub zachowanie pawia.
- Volta, która była prototypem tańców wirowych, charakteryzuje się przerzucaniem tancerki w obrotach, które nie występują w pawanie.
- Volta charakteryzuje się taktem 3/2 lub 6/4, a pawana – taktem 2/4 lub 4/4.

Zadanie 6. (0–1)

Przyjrzyj się reprodukcji obrazu.

Na podstawie: [www.teatr\[...\].pl](http://www.teatr[...].pl)

Podaj nazwę zespołu, który prezentuje scenę taneczną umieszczoną na obrazie.

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

f) klasycyzmu (rozwój baletu teatralnego w Europie, określenie nowych zasad estetyki baletu, reformatorzy, twórcy widowisk baletowych i zawodowi tancerze, balet w XVIII-wiecznej Polsce).

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy zespołu.

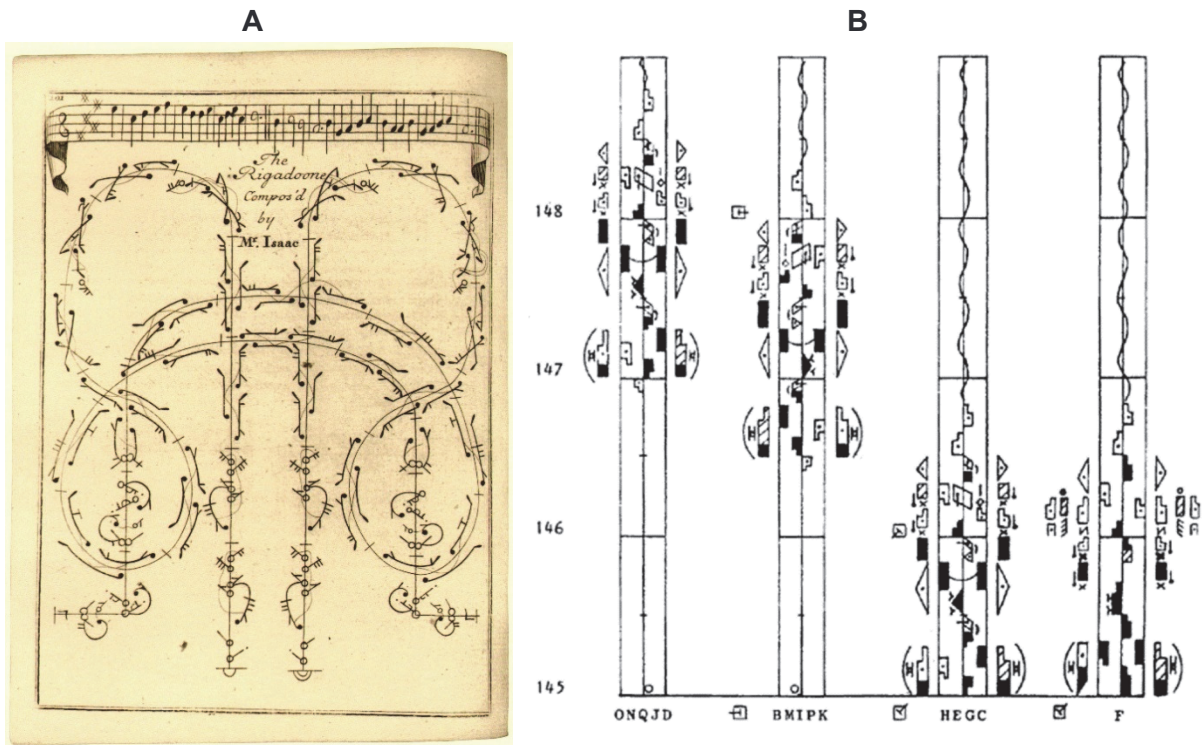
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tancerze Narodowi Jego Królewskiej Mości

Zadanie 7. (0–1)

Przyjrzyj się poniższym ilustracjom.

Na podstawie: www.master-danse.fr; www.opasquet.fr

Podaj nazwiska autorów notacji tanecznych przedstawionych na ilustracjach.

A. ....

B. ....

Wymaganie ogólne

III. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.

Wymaganie szczegółowe

III. 1) Zdający stosuje terminy i pojęcia z dziedziny teorii, estetyki i historii tańca dotyczące: notacji tańca, technik tańca, technik wspomagających taniec, formy dzieła tanecznego, procesu powstawania dzieła i kanonów estetycznych sztuki tańca.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie dwóch poprawnych nazwisk.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. (Raoul) Feuillet

B. (Rudolf) Laban

Zadanie 8.

Literami A–E oznaczono tytuły wybranych dzieł.

A. *Giselle*

B. *Café Müller*

C. *West Side Story*

D. *Don Kichot*

E. *Balet Komiczny Królowej (Ballet comique de la reine)*

Zadanie 8.1. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Przyporządkuj formom widowisk litery, którymi oznaczono odpowiednie tytuły dzieł.

Lp.	Forma widowiska	Tytuł dzieła (wpisz literę)
1.	balet dworski	
2.	musical	
3.	balet romantyczny	

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. E

2. C

3. A

Zadanie 8.2. (0–1)

Spośród tytułów dzieł oznaczonych literami A–E wybierz to, które powstało najwcześniej, oraz to, które powstało najpóźniej. Wpisz właściwe litery w odpowiednie miejsca.

Dzieło, które powstało najwcześniej: .....

Dzieło, które powstało najpóźniej: .....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Dzieło, które powstało najwcześniej: E

Dzieło, które powstało najpóźniej: B

Zadanie 9.

Przyjrzyj się poniższym ilustracjom.

Na podstawie: www.archiwum.teatr Wielki.pl

Zadanie 9.1. (0–2)

Podaj tytuł, imię i nazwisko autora prapremierowej choreografii oraz imię i nazwisko autora muzyki dzieła przedstawionego na ilustracjach.

Tytuł dzieła: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

Imię i nazwisko kompozytora: .....

Wymaganie ogólne

- I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.
- II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymagania szczegółowe

- I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
g) wieku XIX (balet *divertissement* w Europie).
- I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.
- II. 1) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości ([...] Marius Petipa [...]).

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne podanie tytułu dzieła, imienia i nazwiska choreografa oraz imienia i nazwiska kompozytora.
- 1 pkt – podanie dwóch poprawnych informacji z trzech powyższych.
- 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł dzieła: *Śpiąca królewna*

Imię i nazwisko choreografa: Marius Petipa

Imię i nazwisko kompozytora: Piotr Czajkowski

Zadanie 9.2. (0–2)

Rozstrzygnij, czy dzieło przedstawione na ilustracjach jest przykładem baletu *divertissement*. Uzasadnij odpowiedź dwoma argumentami odnoszącymi się do analizy ilustracji lub do własnej wiedzy na temat przedstawionego dzieła.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie:

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
g) wieku XIX (balet *divertissement* w Europie).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie zawierające dwa poprawne argumenty.
1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie zawierające jeden poprawny argument.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: Dzieło jest przykładem baletu *divertissement*.

Przykładowe uzasadnienie:

- Dzieło jest monumentalnym widowiskiem, składającym się z aktów.
- Balet ma szablonową strukturę: numery składają się na obrazy, a te – na akty.
- Treści dają pretekst do włączania dodatkowych tańców, które nie wpływają na przebieg akcji.
- Brak jednolitości stylu widowiska i zwartej konstrukcji dramatycznej.
- W balecie *divertissement* opuszczenie lub zmiana numeru nie wpływa ujemnie na całość widowiska.
- Zespół jest tłem dla popisów solistów, ekspozycja tancerki (baleriny) i większy udział żeńskiej części zespołu baletowego.
- Muzyka jest komponowana według scenariusza baletu – podkreśla przebieg akcji i jest wygodna do tańca (taneczna).
- Scenografia, kostiumy i maszyneria teatralna tworzą bogatą oprawę spektaklu.
- Podstawą choreografii jest technika tańca klasycznego, a popisy solistów dostarczają efektownej rozrywki.
- Kulminacją widowiska jest *pas de deux* głównych solistów.

Zadanie 10. (0–1)

Przyjrzyj się fotografiom przedstawiającym dzieła baletowe.

A

Fot. Paul Kolnik, www.danceviewtimes.com

B

Fot. Erin Baiano, www.dancetabs.com

C

www.roh.org.uk

D

www.bolshoi.ru

Uporządkuj chronologicznie prapremiery dzieł baletowych, przedstawionych na fotografiach oznaczonych literami A–D. Wpisz litery w kratki we właściwej kolejności.

dzieło
najstarsze

dzieło
najmłodsze

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
 g) wieku XIX (balet romantyczny i balet *divertissement* w Europie, balet romantyczny i balet *divertissement* w Warszawie);
 h) współczesności – wieku XX i XXI (reformacja baletu klasycznego, związki tańca ze współczesnymi sztukami plastycznymi i muzyką, nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój choreologii, powstanie nowych zespołów tanecznych, rozwój różnych form tańca widowiskowego, rozwój baletu i tańca współczesnego na świecie, awangardowe eksperymenty w dziedzinie teatralizacji tańca, taniec i balet w Polsce).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uporządkowanie czterech dzieł.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C – D – A – B

Zadanie 11. (0–3)

Uzupełnij tabelę. Wpisz imiona i nazwiska autorów utworów literackich, które stały się źródłem librett podanych baletów, oraz imiona i nazwiska choreografów wersji prapremierowych.

Tytuł baletu	Autor utworu literackiego, stanowiącego źródło libretta	Choreograf/choreografowie wersji prapremierowej
<i>Sylfida</i>		
<i>Giselle</i>		
<i>Esmeralda</i>		

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

g) wieku XIX (balet romantyczny i balet *divertissement* w Europie, balet romantyczny i balet *divertissement* w Warszawie).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie trzech wierszy w tabeli.

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy albo jednej kolumny w tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł baletu	Autor utworu literackiego, stanowiącego źródło libretta	Choreograf/choreografowie wersji prapremierowej
<i>Sylfida</i>	Charles Nodier	Filippo Taglioni
<i>Giselle</i>	Heinrich Heine	Jules Perrot i Jean Coralli
<i>Esmeralda</i>	Victor Hugo	Jules Perrot

Zadanie 12. (0–1)

Spośród artystów wymienionych pod każdym z opisów, wybierz i zaznacz imię i nazwisko tego artysty, którego twórczość została w tym opisie scharakteryzowana.

1. Nowy balet przechodzi od wyrazistości twarzy do wyrazistości całego ciała oraz od pojedynczego ciała do wyrazistości grupy ciał, do wyrazistości zbiorowego tańca tłumu.

- A. Filippo Taglioni
- B. Marius Petipa
- C. Michaił Fokin

2. Tancerz powinien kierować się w swej pracy emocjami, zwracać więcej uwagi na pantomimę niż na stronę techniczną tańca i kochać swoją sztukę, powinien znać własne *emploi* i uprawiać wybrany dla siebie gatunek.

- A. Jean-Georges Noverre
- B. Balthasar de Beaujoyeux
- C. Pierre Beauchamp

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości (Jean-Georges Noverre, Michaił Fokin).

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C

2. A

Zadanie 13. (0–2)

Uzupełnij zdania. Wpisz w luki właściwe terminy wybrane spośród podanych poniżej.

styl neoklasycyzy

taniec jazzowy

post modern dance

balet romantyczny

balet *divertissement*

1. Cechami charakterystycznymi dla ..... są polirytmia ruchowa, czyli jednoczesne stosowanie różnych rytmów w ruchach różnych części ciała i synchronizacja tych rytmiczno-ruchowych struktur, oraz zastosowanie indywidualnej wewnętrznej pulsacji rytmu (swingu), w którym zachodzą przesunięcia akcentów (synkop).

2. Tematem ..... mógł być konflikt świata realnego i nadprzyrodzonego, nieszczęśliwa miłość, często obciążona pochodzeniem bohaterów z różnych warstw społecznych. Podkreślano indywidualność bohaterów i bogatą sferę ich uczuć.

3. Charakterystyczne dla ..... jest wykorzystanie elementów czystego tańca klasycznego i techniki *pointes*, jak również przekształcenie charakterystycznych dla techniki tańca akademickiego pód, kroków, obrotów i skoków dla potrzeb tworzenia nowych form ruchowych.

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
g) wieku XIX (balet romantyczny i balet *divertissement* w Europie);
h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój różnych form tańca widowiskowego, rozwój baletu i tańca współczesnego na świecie).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uzupełnienie trzech zdań.

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch zdań.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. taniec jazzowy

2. balet romantyczny

3. styl neoklasyczny

Zadanie 14. (0–1)

Poniżej scharakteryzowano kroki wybranych polskich tańców narodowych.

Uzupełnij tabelę. Wpisz we właściwe miejsca nazwy opisanych tańców.

Lp.	Opis tańca	Nazwa tańca
1.	Tancerz wykonuje dostojnie trzy kroki w rytmie trójdzielnym. Pierwszy z nich zasadniczo różni się od pozostałych – jest krokiem wydłużonym, rozpoczynającym się od przejściowego ugięcia (<i>plié</i>). Tułów jest wyprostowany, jednak w kontakcie z partnerką lub z partnerem może odchylać się od pionu.	
2.	W tym tańcu jeden z podstawowych kroków jest wykonywany bokiem do kierunku tańca, a nogi w nim naprzemiennie odstawiają się i dostawiają. Cechą charakterystyczną tego tańca jest rytm synkopowany.	

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 4) Zdający charakteryzuje polskie tańce narodowe w aspekcie [...] artystycznym.

Zasady oceniania

1 pkt – wpisanie dwóch poprawnych nazw.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Lp.	Nazwa tańca
1.	polonez
2.	krakowiak

Zadanie 15. (0–2)

Podaj nazwę każdego z opisanych poniżej polskich tańców narodowych.

To i z nagła huknęli w instrumenty [...], że mróz przeszedł kości, a Boryna do Jagny skoczył, przygarnął ją krzepko [...], wiał po izbie, zawracał, podkówkami trzaskał, a przyklękaniem z nagła zawijał, to trzających, po izbie się nosił szeroko, od ściany do ściany, to przed muzyką piosneczki śpiewał, że mu po muzyku odkrzykali, i dalej hulał siarczyście i tan wiódł zapamiętałe, bo za nim drugie pary jęły się z kup wyrwać i przytupywać, śpiewać, tańcować i co ten największy pęd brać, że jakby sto wrzecion, pełnych różnobarwnej wełny, wiło się po izbie z turkotem i okręcało tak szybko, że już żadne oko nie rozeznało, gdzie chłop, gdzie kobieta.

Na podstawie: W. Reymont, *Chłopi*, cz. I *Jesień*, Łódź 1991.

Nazwa tańca: .....

Wolny od skoczności i rubaszości, jest raczej poważny, a często tęskny i rzewny; nie ma żadnego przycisku i nie potrzebując przytupnięcia, tańczy się, że tak powiem, okrągło. [...] tę ma odrębną cechę, że się nigdy nie kończy, lecz w kółko ciągle powtarza [...] Mężczyzna z kobietą obejmują się wzajem oburącz (w pasie, stanie), obracają się wolniutko z lewej strony (mężczyzny) ku prawej.

Na podstawie: O. Kolberg, *Lud, jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce*, Warszawa 1867; T. Nowak, *Taniec narodowy w polskim kanonie kultury. Źródła, geneza, przemiany*, Warszawa 2016.

Nazwa tańca: .....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 4) Zdający charakteryzuje polskie tańce narodowe w aspekcie [...] artystycznym.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie dwóch poprawnych nazw.

1 pkt – podanie jednej poprawnej nazwy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

oberek

kujawiak

Zadanie 16. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Polskie tańce narodowe z opery <i>Halka</i> Stanisława Moniuszki to polonez i mazur.	P	F
Elementy ruchowe wykorzystane w <i>Krzesanym</i> Conrada Drzewieckiego pochodzą z polskich tańców narodowych.	P	F
Polskie tańce narodowe wykonywane w <i>Śpiącej królownie</i> Mariusa Petipy to krakowiak i kujawiak.	P	F

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 4) Zdający charakteryzuje polskie tańce narodowe w aspekcie artystycznym.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna ocena trzech stwierdzeń.

1 pkt – poprawna ocena dwóch stwierdzeń.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PFF

Zadanie 17.

Polski Balet Reprezentacyjny zdobył w 1937 roku nagrodę Grand Prix na festiwalu tanecznym, towarzyszącym Międzynarodowej Wystawie „Sztuka i Technika w Życiu Współczesnym”.

Zadanie 17.1. (0–2)

Podaj nazwę miasta, w którym odbyły się wystawa i festiwal w 1937 roku, oraz imię i nazwisko choreografki, która przygotowała program Polskiego Baletu Reprezentacyjnego.

Nazwa miasta: .....

Imię i nazwisko choreografki: .....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 6) Zdający omawia polskie i zagraniczne konkursy i festiwale taneczne wieku XX i XXI.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie poprawnej nazwy miasta oraz poprawnego imienia i nazwiska choreografki.
1 pkt – podanie poprawnej nazwy miasta albo poprawnego imienia i nazwiska choreografki.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa miasta: Paryż

Imię i nazwisko choreografki: Bronisława Niżyńska

Zadanie 17.2. (0–2)

Określ technikę tańca lub stylu tańca zaprezentowaną w poniższych baletach przez polski zespół na tym festiwalu.

Baśń krakowska: .....

Koncert e-moll: .....

Wymaganie ogólne

IV. Dokonywanie opisu i analizy dzieł tanecznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem strukturalnym i estetycznym, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacja z uzasadnieniem własnego stanowiska.

Wymaganie szczegółowe

IV. 1) Zdający opisuje i analizuje techniki tańca oraz kanony estetyczne dzieł tanecznych w kontekście epoki, stylu i kierunku tańca.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie technik tańca zastosowanych w obu baletach.

1 pkt – poprawne określenie techniki tańca zastosowanej w jednym z baletów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Baśń krakowska: technika tańca ludowego (technika tańca charakterystycznego).

Koncert e-moll: styl neoklasycyzy (technika tańca klasycznego).

Zadanie 18. (0–1)

Podaj nazwę opisaną poniżej techniki wspomagającej przygotowanie tancerza.

W czasie pierwszej wojny światowej niemiecki trener i sportowiec opracował system ćwiczeń ułatwiających powrót rannych żołnierzy do zdrowia. Po wojnie udoskonalił swoją metodę, której cele to: wzmacnianie mięśni bez ich nadmiernego rozbudowania, odciążanie najbardziej przeciążonych partii kręgosłupa, poprawa postawy, uelastycznienie ciała, obniżenie poziomu stresu i poprawa stanu zdrowia ćwiczących.

.....

Wymaganie ogólne

III. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.

Wymaganie szczegółowe

III. 1) Zdający stosuje terminy i pojęcia z dziedziny teorii, estetyki i historii tańca dotyczące: [...] technik wspomagających taniec [...].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

pilates; technika Pilatesa

Zadanie 19. (0–2)

Przyjrzyj się poniższym fotografiom.

Rozpoznaj każdego z tancerzy przedstawionych na fotografiach. Obok numerów wpisz imię i nazwisko.

1. ....

2. ....

3. ....

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 2) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych tancerzy zagranicznych, określa ich *emploi* i wymienia najważniejsze kreacje sceniczne ([...] Margot Fonteyn, Rudolf Nurejew, Maja Plisiecka [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – wpisanie imienia i nazwiska trzech tancerzy.

1 pkt – wpisanie imienia i nazwiska dwóch tancerzy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Rudolf Nurejew

2. Margot Fonteyn

3. Maja Plisiecka

Zadanie 20.

Przyjrzyj się poniższej fotografii.

www.brb.org.uk

Zadanie 20.1. (0–2)

Podaj tytuł dzieła przedstawionego na fotografii, imię i nazwisko choreografa oraz imię i nazwisko kompozytora.

Tytuł dzieła: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

Imię i nazwisko kompozytora: .....

Wymagania ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne [...]:

12) *Trójkątny kapelusz* (Leonid Miasin).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tytułu dzieła, imienia i nazwiska choreografa oraz imienia i nazwiska kompozytora.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych informacji z trzech powyższych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł dzieła – *Trójkątny kapelusz; Trójgraniasty kapelusz (La Tricorne)*

Imię i nazwisko choreografa – Leonid Miasin / Massine

Imię i nazwisko kompozytora – Manuel de Falla

Zadanie 20.2. (0–1)

Podaj nazwę zespołu baletowego, dla którego powstało dzieło przedstawione na fotografii.

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 5) Zdający charakteryzuje dokonania wybranych [...] światowych zespołów baletowych i tanecznych wieku XX [...].

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej nazwy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Balety Rosyjskie (Les Ballets Russes)

Zadanie 21. (0–2)

Podaj tytuły oraz imiona i nazwiska choreografów dzieł, które przedstawiono na fotografiach.

1

Tytuł: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

2

Tytuł: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

Wymagania ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne [...]:

15) *Serenade* (George Balanchine);

18) *Dama kameliowa* (John Neumeier).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie poprawnych tytułów dwóch dzieł oraz imion i nazwisk ich choreografów.

1 pkt – podanie poprawnego tytułu jednego dzieła oraz imienia i nazwiska jego choreografa.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. tytuł – *Serenada*; choreograf – George Balanchine

2. tytuł – *Dama kameliowa*; choreograf – John Neumeier

Zadanie 22. (0–1)

Numerami 1–4 oznaczono opisy wybranych postaci z gatunku znanego pod nazwą *commedia dell'arte*.

1. Wesoła i sprytna służąca, usługująca damom. Nosila stylizowany kostium – czepek, białą bluzkę z dekoltem, zieloną sznurowaną kamizelka z bufiastymi rękawami, błękitną lub różową sukienka z dużą czerwoną kokardą przypiętą do prawego boku.

2. Typ starego, bogatego i zrędnego kupca, rodem z Wenecji; na twarzy wąsy i długa bródka; ubrany w czarny, długi płaszcz, narzucony na czerwoną kurtkę; nosi czerwoną czapkę i tureckie pantofle; ma ciemną maskę z wydatnie zakrzywionym nosem; zwykle ma córkę na wydaniu, albo też sam podejmuje niewczesne zaloty, przez co staje się pośmiewiskiem otoczenia.

3. Postać błazna odziana w obcisły pstry ubiór uszyty z kolorowych trójkątów albo rombów, białe pończochy, czarną piuskę, uzbrojona w drewnianą szablę, często widzialny tylko dla ukochanej.

4. Najczęściej typ starego, gadatliwego prawnika, rodem z Bolonii; był ubrany w czarny kostium, który okrywał krótki płaszcz, na głowie nosił biret; perorował uczenie i bardzo długo, w dialekcie bolońskim; jego wypowiedzi dotyczyły na ogół banalnych spostrzeżeń, które przedstawiał niczym naukowe odkrycia.

Na podstawie: www.encyklopedia.pwn.pl; W. Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*, Kraków 1994.

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Numerem 1 oznaczono opis Kolombiny, a numerem 2 – Pantalone.	P	F
Numerem 3 oznaczono opis Arlekina, a numerem 4 – Doktora.	P	F

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
d) renesansu (początek widowisk baletowych w Europie, *commedia dell'arte*, początek widowisk baletowych w Polsce).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna ocena dwóch stwierdzeń.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PP

Zadanie 23.

Na poniższych fotografiach (A i B) przedstawiono polskiego tancerza z XX wieku.

Na podstawie: [www.archiwum.\[...\].pl](http://www.archiwum.[...].pl)

Zadanie 23.1. (0–2)

Podaj imię i nazwisko tancerza oraz nazwę teatru, w którym przebiegła większa część jego kariery.

Imię i nazwisko: .....

Nazwa teatru: .....

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 5) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych polskich tancerzy, określa ich *emploi* i wymienia najważniejsze kreacje sceniczne ([...] Stanisław Szymański [...]).

Zasady oceniania

- 2 pkt – podanie poprawnego imienia i nazwiska oraz poprawnej nazwy teatru.
- 1 pkt – podanie poprawnego imienia i nazwiska albo poprawnej nazwy teatru.
- 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Stanisław Szymański
Teatr Wielki w Warszawie

Zadanie 23.2. (0–2)

Podaj rolę wywodzącą się z *commedia dell’arte*, w której został przedstawiony artysta na fotografii A. Napisz krótką charakterystykę tej postaci.

Rola: .....

Charakterystyka postaci:

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

- I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.
- II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

d) renesansu (początek widowisk baletowych w Europie, *commedia dell'arte*, początek widowisk baletowych w Polsce).

II. 5) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych polskich tancerzy, określa ich *emploi* i wymienia najważniejsze kreacje sceniczne ([...] Stanisław Szymański [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie poprawnej roli i poprawna charakterystyka postaci.

1 pkt – podanie poprawnej roli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rola: Pierrot/Pedrolino

Przykładowa charakterystyka postaci: Była to postać z grupy służących, która nie nosiła maski. Miał ubieloną twarz wyrażającą smutek, a jego gestykulacja była powściągliwa.

Później przeobraził się w postać romantycznego marzyciela, nieszczęśliwego kochanka.

Zadanie 24. (0–2)

Do podanych opisów dopisz właściwe pojęcia z zakresu *post modern dance*.

1. Improwizowane i jednorazowe widowisko, w którym korzysta się w sposób przypadkowy z różnych przedmiotów, tworzyw (farba, woda, płótno) czy pomieszczeń. [...] Często podaje się scenariusz określający miejsce i czas trwania wydarzenia.

.....

2. Forma przedstawień, w której wykonawca (tancerz) jest swoim choreografem. Ruch powstaje przy stałym kontakcie jednego tancerza z drugim.

.....

Na podstawie: B. Sier-Janik, *Post modern dance*, Warszawa 1995, s. 97–100.

Wymaganie ogólne

III. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.

Wymaganie szczegółowe

III. 1) Zdający stosuje terminy i pojęcia z dziedziny teorii, estetyki i historii tańca dotyczące: notacji tańca, technik tańca, technik wspomagających taniec, formy dzieła tanecznego, procesu powstawania dzieła i kanonów estetycznych sztuki tańca.

Zasady oceniania

2 pkt – dopisanie dwóch poprawnych pojęć.

1 pkt – dopisanie jednego poprawnego pojęcia.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. happening

2. contact improvisation

Zadanie 25. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z kierunkiem *post modern dance* byli związani

- A. Erik Hawkins, Alvin Ailey, Yvonne Rainer.
- B. José Limón, Lucinda Childs, Jerome Robbins.
- C. Steve Paxton, Doris Humphrey, Maurice Béjart.
- D. Trisha Brown, Steve Paxton, Lucinda Childs.

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

h) współczesności – wieku XX i XXI (reformacja baletu klasycznego, związki tańca ze współczesnymi sztukami plastycznymi i muzyką, nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój choreologii, powstanie nowych zespołów tanecznych, rozwój różnych form tańca widowiskowego, rozwój baletu i tańca współczesnego na świecie, awangardowe eksperymenty w dziedzinie teatralizacji tańca, taniec i balet w Polsce).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 26. (0–2)

Podaj imiona i nazwiska polskich artystów, których charakterystykę twórczości przedstawiają poniższe opisy.

1. W twórczości choreograficznej tworzył głównie miniatury choreograficzne, często inspirowane bogatym folklorem naszego kraju. Tworzył groteskowe scenki rodzajowe o prostej i żywej akcji. Po drugiej wojnie światowej stworzył fundamenty baletu łódzkiego.

Imię i nazwisko: .....

2. Pracował w Balecie Polskim Parnella, a następnie – w Operze we Wrocławiu. Tam też w 1955 roku zorganizował Studio Pantomimy, które wkrótce przekształcono w samodzielny teatr o nazwie Wrocławski Teatr Pantomimy.

Imię i nazwisko: .....

3. Od 1947 roku był związany z poznańskim Teatrem Wielkim. Jako tancerz jest znany m.in. z roli Diabła w parnellowskiej inscenizacji *Pana Twardowskiego*. W twórczości choreograficznej łączył różne techniki tańca, takie jak: modern dance, taniec jazzowy, styl neoklasycyzy, stylizacje tańca ludowego. Jest twórcą Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego.

Imię i nazwisko: .....

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 4) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów polskich, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości ([...] Feliks Parnell, Conrad Drzewiecki, Henryk Tomaszewski [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych imion i nazwisk.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych imion i nazwisk.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Feliks Parnell

2. Henryk Tomaszewski

3. Conrad Drzewiecki

Zadanie 27. (0–3)

Uzupełnij poniższy fragment biografii polskiego choreografa i tancerza. Wpisz w luki odpowiednie informacje.

Na oblicze artystyczne (1.) ..... miały wpływ artystyczne indywidualności jego pierwszych przewodników: Mikołaja Kopińskiego, Leona Wójcikowskiego i Feliksa Parnella. Był solistą w Operze Poznańskiej. Do jego kreacji taneczno-aktorskich należą m.in: postać Rudobrodego z baletu *Jeziro łabędzie* czy Diabła w parnellovskim dziele pt. (2.) ..... W 1958 roku wyjechał z kraju, aby tańczyć m.in. w Neapolu i w Paryżu. W 1963 roku powrócił do Polski i przez 10 lat był kierownikiem baletu w Poznaniu. W swojej twórczości choreograficznej sięgał do muzyki polskich kompozytorów. Szczególne miejsce zajmuje balet z muzyką Wojciecha Kilara (3.) ....., w którym dostrzega się reminiscencje starodawnej obrzędowości i tańców góralskich. W 1973 roku założył własny zespół noszący nazwę (4.) .....

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 4) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów polskich, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości (Conrad Drzewiecki).

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne uzupełnienie czterech luk.

2 pkt – poprawne uzupełnienie trzech luk.

1 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch luk.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Conrada Drzewieckiego

2. *Pan Twardowski*

3. *Krzesany*

4. Polski Teatr Tańca – Balet Poznański

Zadanie 28. (0–1)

Przyjrzyj się poniższym fotografiom.

A

britannica.com

B

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Podaj oznaczenie fotografii, na której przedstawiono tzw. taniec wyzwolony oraz imię i nazwisko artystki.

Fotografia: .....

Imię i nazwisko: .....

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości ([...] Isadora Duncan [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnej litery oznaczającej fotografię oraz poprawnego imienia i nazwiska artystki.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A, Isadora Duncan

Zadanie 29.

Przyjrzyj się fotografiom z przedstawienia baletowego z repertuaru XX wieku.

Fot. Ewa Krasucka, www.archiwum.teatr Wielki.pl

Fot. Ewa Krasucka, www.archiwum.teatr Wielki.pl

Zadanie 29.1. (0–2)

Podaj tytuł baletu przedstawionego na fotografiach oraz imię i nazwisko choreografa.

Tytuł baletu: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

Wymaganie ogólne

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymaganie szczegółowe

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:
22) *Zielony stół* (Kurt Jooss).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tytułu baletu oraz imienia i nazwiska choreografa.

1 pkt – poprawne podanie tytułu baletu albo imienia i nazwiska choreografa.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł: *Zielony stół* / *Green table* / *Der grüne Tisch*

Choreograf: Kurt Jooss

Zadanie 29.2. (0–2)

Przedstaw dwa źródła inspiracji choreografa, które przyczyniły się do powstania tego baletu.

1. ....

.....

2. ....

.....

Wymaganie ogólne

IV. Dokonywanie opisu i analizy dzieł tanecznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem strukturalnym i estetycznym, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacja z uzasadnieniem własnego stanowiska.

Wymaganie szczegółowe

IV. 6) Zdający opisuje uwarunkowania społeczne i historyczno-kulturowe sztuki tańca ze szczególnym uwzględnieniem:

- a) form tanecznych typowych dla różnych grup społecznych oraz wpływu wydarzeń historycznych na powstawanie nowych kierunków,
- c) związków kultury tanecznej z wydarzeniami politycznymi.

Zasady oceniania

2 pkt – przedstawienie dwóch poprawnych źródeł inspiracji choreografa.

1 pkt – przedstawienie jednego poprawnego źródła inspiracji choreografa.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- Aktualne wydarzenia polityczne: kryzys polityczny i ekonomiczny w Niemczech wywołany pierwszą wojną światową.
- Freski przedstawiające średniowieczny taniec śmierci / *danse macabre*.

Zadanie 30. (0–2)

Zaznacz nazwiska choreografów dzieł tanecznych, które przedstawiono na fotografiach.

1

- A. Merce Cunningham
- B. Mats Ek
- C. Angelin Preljocaj
- D. Wim Vandekeybus

2

- A. Pina Bausch
- B. Karol Armitage
- C. Maguy Marin
- D. Anne T. de Keersmaeker

Wymaganie ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

Wymaganie szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości ([...] Mats Ek, Pina Bausch [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. B

2. A

Zadanie 31.

Obejrzyj nagranie filmowe oznaczone numerem 2.

Zadanie 31.1. (0–2)

Na podstawie nagrania filmowego podaj tytuł dzieła tanecznego oraz nazwisko kompozytora i nazwisko choreografa.

Tytuł: .....

Kompozytor: .....

Choreograf: .....

Wymagania ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.
VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych, wymienia tytuły dzieł reprezentatywnych dla ich twórczości (Wacław Niżyński).

VI. Zdający zna następujące dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:

12) *Święto wiosny* (Wacław Niżyński [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie tytułu dzieła, nazwiska choreografa i nazwiska kompozytora.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych informacji z trzech powyższych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł: *Święto wiosny / Le Sacre du printemps / Rite of Spring*

Kompozytor: (Igor) Strawiński

Choreograf: (Wacław) Niżyński

Zadanie 31.2. (0–2)

Zawarte w balecie tańce pogańskie mają swoje źródło w prehistorycznej kulturze tanecznej.

Napisz, do jakiego rodzaju tańca w kulturach prehistorycznych nawiązuje treść tego baletu. Wymień trzy ustawienia przestrzenne, zastosowane przez choreografa, które nawiązują do tańców prehistorycznych.

Rodzaj tańca: .....

Ustawienia przestrzenne:

1. ....

2. ....

3. ....

Wymagania ogólne

IV. Dokonywanie opisu i analizy dzieł tanecznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem strukturalnym i estetycznym, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacja z uzasadnieniem własnego stanowiska.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

IV. 4) Zdający analizuje dzieło taneczne – jego formę i treść (np. strukturę, wątki fabularne, główne postacie, symbolikę i związki z epoką).

VI. Zdający zna następujące dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:

12) *Święto wiosny* (Wacław Niżyński [...]).

Zasady oceniania

4 pkt – poprawny opis obrzędu pod względem treści oraz poprawny opis środków tanecznych zastosowanych w balecie.

3 pkt – poprawny opis obrzędu pod względem treści oraz niepełny opis środków tanecznych zastosowanych w balecie albo niepełny opis obrzędu pod względem treści oraz poprawny opis środków tanecznych zastosowanych w balecie.

2 pkt – niepełny opis obrzędu pod względem treści oraz niepełny opis środków tanecznych zastosowanych w balecie.

1 pkt – niepełny opis obrzędu pod względem treści albo niepełny opis środków tanecznych zastosowanych w balecie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Balet jest ilustracją obrzędu złożenia dziewczyny wybranej na ofiarę w celu pobudzenia przyrody do życia po zimowym letargu i zapewnienia urodzaju. W pierwszej części („Adoracja ziemi”) pokazane są zabawy dziewcząt i chłopców, których radosny nastrój przerywa pojawienie się Starego Mędrca i rozpoczęcie rytuału pobudzenia ziemi tańcem. W drugiej części („Ofiara”) dziewczęta wykonują korowód, z którego wypada jedna z nich, przez co staje się dziewczyną wybraną na ofiarę. Musi ona wykonać ekstatyczny taniec, który doprowadza ją do śmierci. Składa się on z długich sekwencji skoków, przerywanych chwilami wytchnienia, w czasie których widoczny jest strach dziewczyny i chęć wyrwania się z kręgu otaczających ją mężczyzn. Poza skokami dziewczyna wiruje, przeskakuje z nogi na nogę, odchyła korpus do tyłu, widoczne jest coraz większe zmęczenie. Ruch jest naturalny i kanciasty, towarzyszą mu bezwładne wymachy rąk, narastające zmęczenie, wykrzywiona strachem i zmęczeniem twarz. Po śmierci ciało dziewczyny wybranej na ofiarę zostaje podniesione przez uczestników obrzędu w górę, co oznacza, że ofiara została spełniona.

Zadanie 32.

Obejrzyj nagranie filmowe oznaczone numerem 3, przedstawiające Tamarę Rojo tańczącą fragment choreografii Fredericka Ashtona do muzyki Johanna Brahmsa.

Zadanie 32.1. (0–1)

Podaj imię i nazwisko artystki z początku XX wieku, do której nawiązuje choreografia, oraz nazwę jej stylu tanecznego.

Imię i nazwisko: .....

Nazwa stylu: .....

Wymagania ogólne

II. Zapoznanie się z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

III. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.

Wymagania szczegółowe

II. 2) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych tancerzy zagranicznych, określa ich emploi i wymienia najważniejsze kreacje sceniczne ([...] Isadora Duncan [...]).

III. 1) Zdający stosuje terminy i pojęcia z dziedziny teorii, estetyki i historii tańca dotyczące: notacji tańca, technik tańca, technik wspomagających taniec, formy dzieła tanecznego, procesu powstawania dzieła i kanonów estetycznych sztuki tańca.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie imienia i nazwiska artystki oraz nazwy jej stylu tańca.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Isadora Duncan

taniec wyzwolony / *free dance*

Zadanie 32.2. (0–2)

Scharakteryzuj styl artystki, do której nawiązuje taniec Tamary Rojo.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wymagania ogólne

II. Zapoznanie się z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

III. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania pojęć, terminów oraz faktów z zakresu teorii, historii i estetyki tańca, umożliwiających rozumienie dzieł tanecznych w przekroju historycznym.

Wymagania szczegółowe

II. 2) Zdający charakteryzuje sylwetki i dorobek artystyczny wybranych tancerzy zagranicznych, określa ich emploi i wymienia najważniejsze kreacje sceniczne ([...] Isadora Duncan [...]).

III. 1) Zdający stosuje terminy i pojęcia z dziedziny teorii, estetyki i historii tańca dotyczące: notacji tańca, technik tańca, technik wspomagających taniec, formy dzieła tanecznego, procesu powstawania dzieła i kanonów estetycznych sztuki tańca.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna charakterystyka stylu tańca.

1 pkt – niepełna charakterystyka stylu tańca.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Taniec (Isadory Duncan) charakteryzował się swobodnym ruchem, na który składały się m.in. chód, bieg, podskoki, naturalna gestykulacja. Wzorce taneczne artystka czerpała ze sztuki antycznej Grecji. Tańce wykonywała najczęściej do wybranych utworów muzyki symfonicznej, nieprzeznaczonej przez kompozytora do tańca. Isadora Duncan tańczyła w kostiumie stylizowanym na grecką tunikę i na tle jednobarwnych, niebieskich kotar.

Zadanie 33.

Obejrzyj nagranie filmowe oznaczone numerem 4.

Zadanie 33.1. (0–1)

Podaj nazwę stylu tańca przedstawionego w nagraniu filmowym.

Wymagania ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój tańca współczesnego na świecie);

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

VI. Zdający zna następujące dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:

12) *Revelations* [...] (Alvin Ailey).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

taniec jazzowy

Zadanie 33.2. (0–1)

Podaj tytuł dzieła oraz imię i nazwisko autora jego choreografii.

Tytuł dzieła: .....

Imię i nazwisko choreografa: .....

Wymagania ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności.

Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

- I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
  - h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój tańca współczesnego na świecie);
- I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.
- VI. Zdający zna następujące dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:
  - 12) *Revelations* [...] (Alvin Ailey).

Zasady oceniania

- 1 pkt – podanie poprawnego tytułu oraz poprawnego imienia i nazwiska choreografa.
- 0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Revelations
Alvin Ailey

Zadanie 33.3. (0–2)

Podaj trzy cechy stylu tańca przedstawionego w nagraniu filmowym.

- 1. ....
.....
.....
- 2. ....
.....
.....
- 3. ....
.....
.....

Wymagania ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:

h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój tańca współczesnego na świecie);

I. 2) Zdający charakteryzuje reprezentatywne dla poszczególnych epok dzieła taneczne.

VI. Zdający zna następujące dzieła taneczne i potrafi dokonać analizy ich środków artystycznych [...]:

12) *Revelations* [...] (Alvin Ailey).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych cech.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Izolacja poszczególnych grup mięśni, czyli równoczesne działanie kilku ośrodków impulsów ruchowych w różnych częściach ciała.
- Polirytmia ruchowa: jednoczesne stosowanie różnych rytmów w ruchach różnych części ciała i synchronizacja tych rytmiczno-ruchowych struktur.
- Zastosowanie indywidualnej wewnętrznej pulsacji rytmu (swingu), w którym zachodzą przesunięcia akcentów (synkop), akcenty swobodnie są rozmieszczone.
- Zastosowanie kontrastowania ruchów pod względem ich dynamiki i tempa.
- Wykorzystanie maksymalnej ruchliwości tułowia, osiągniętej poprzez wypracowanie giętkości i elastyczności kręgosłupa oraz izolacji ruchów.
- Wykorzystanie równolegle ustawionych stóp, opartych całą podeszwą o podłoże, i związane z tym szybkie przenoszenie ciężaru ciała.

Zadanie 34.

Zapoznaj się z nagraniem filmowym oznaczonym numerem 5. Po jego analizie wykonaj poniższe polecenia.

Zadanie 34.1. (0–1)

Podaj nazwę stylu tańca przedstawionego w nagraniu filmowym.

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój tańca współczesnego na świecie).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

styl neoklasyczny

Zadanie 34.2. (0–2)

Podaj trzy cechy stylu tańca przedstawionego w nagraniu filmowym.

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

.....

3. ....

.....

.....

Wymaganie ogólne

I. Poznanie tańca i widowiska tanecznego w ujęciu historycznym od zarania dziejów przez starożytność, średniowiecze, renesans, barok, klasycyzm, wiek XIX do współczesności. Rozumienie przemian zachodzących w tańcu i widowiskach tanecznych w kontekście uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków i stylów.

Wymaganie szczegółowe

I. 1) Zdający wykazuje się znajomością kultury tanecznej poszczególnych epok, form widowisk tanecznych, stylów i kierunków tańca, z uwzględnieniem:
h) współczesności – wieku XX i XXI (nowe formy i zasady technik tanecznych, rozwój tańca współczesnego na świecie).

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych cech.

1 pkt – podanie dwóch poprawnych cech.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Wykorzystanie elementów czystego tańca klasycznego i techniki *pointes*.
- Przekształcenie charakterystycznych dla techniki tańca akademickiego póż, kroków, obrotów i skoków dla potrzeb tworzenia nowych form ruchowych.
- Wykorzystanie nowych form partnerowania.
- Szybkość i zwrotność w ruchu.
- Zachowanie popisowych aspektów techniki.
- Usunięcie nadmiaru ekspresji mimiczno-aktorskiej na rzecz wyrazistości samego ruchu.
- Zachowanie ideałów harmonii, ładu i przejrzystości charakterystycznych dla tańca akademickiego.
- Wszystkie środki sceniczne służą współtworzeniu wizualnego obrazu muzyki.
- Punktem wyjścia utworu baletowego jest utwór muzyczny, podporządkowanie kompozycji ruchu muzyce.
- Brak dekoracji, kostium odpowiedni do muzyki: paczka romantyczna, tutu / paczka klasyczna, sukienka, strój ćwiczebny.

CZĘŚĆ II. WYPRACOWANIE

Tematy wypracowań będą poprzedzone szczegółowymi wytycznymi.

Wybierz **jeden** z poniższych tematów i napisz wypracowanie.

- W wypracowaniu rozważ problem podany w temacie.
- W rozważaniach przedstaw argumenty, odwołując się do dzieła tanecznego / dzieł tanecznych lub do dorobku artystycznego twórcy/twórców wskazanych w temacie, z uwzględnieniem treści, techniki, stylu i kierunku tańca, oraz ich interpretacji z uzasadnieniem własnego stanowiska.
- Przedstaw swoją opinię na temat dzieła tanecznego / dzieł tanecznych, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 wyrazów.

Temat 1.

Wykaż nowatorstwo Jeana Dauberval widoczne w balecie *Córka źle strzeżona* oraz scharakteryzuj środki artystyczne, z jakich skorzystał Frederick Ashton we własnej inscenizacji tego dzieła.

Wymagania ogólne

V. Kształcenie umiejętności formułowania logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje [...] dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych [...] Jean Dauberval [...] Frederick Ashton [...].

V. 2) Zdający porównuje [...] sposoby interpretacji dzieł tanecznych.

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne [...]:

9) *Córka źle strzeżona* (Frederick Ashton).

Zasady oceniania

Opis zasad oceniania zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi (wypracowań) znajduje się na stronach 8–13 *Informatora*.

Przykładowe wypracowanie

Prapremiera baletu *Córka źle strzeżona* odbyła się w Bordeaux w 1789 roku, tuż przez początkiem rewolucji francuskiej. Autorem choreografii był uczeń Noverre'a i kontynuator jego reformy – Jean Dauberval. On pierwszy swoją twórczością odpowiedział na głosy „nowej widowni” domagającej się dzieł o tematyce jej bliższej – komedii baletowej o tematyce zaczerpniętej z życia ludu.

Daubervalowska *Córka źle strzeżona* jest baletem komicznym, składającym się z dwóch aktów. Stanowi naiwną „wiejską sielanekę”, do której posłużyła muzyka złożona z popularnych

francuskich piosenek i tańców ludowych. Dauberval oparł fabułę baletu na wydarzeniach zaczerpniętych z życia mieszkańców wsi, które są bliskie przeciętnemu odbiorcy i zrozumiałe dla niego. Jest to opowieść o trudnościach, jakie przezwyciężają Lise i Colas – para kochających się młodych wieśniaków. Akcja baletu składała się z połączonych groteskowych i farsowych sytuacji. Dauberval wprowadził po raz pierwszy na scenę postacie z ludu oraz nowe typy bohaterów, tym samym zastąpił nimi – popularnych w tych czasach w widowiskach baletowych – herosów czy bogów. Lise to dziewczyna z charakterem, Colas – wesoły, żwawy i dowcipny wieśniak, Alain – zabawny niezdara, Wdowa Simone – postać groteskowa, wykonywana przez mężczyzn. *Córka źle strzeżona* to balet, w którym pojawiły się humor i groteska, a także tańce ludowe. Ten balet jest jednym z najstarszych dzieł, jakie przetrwało w repertuarze światowym aż do dzisiejszych czasów. Zachowały się scenariusz, jak również przekazywana ustnie konstrukcja choreograficzna.

Ten balet doczekał się wielu późniejszych inscenizacji. Autorem jednej z nich jest Frederick Ashton – angielski tancerz i choreograf związany z londyńskim Royal Ballet. Premiera ashtonowskiej *Córki źle strzeżonej* odbyła się w 1960 roku w Covent Garden. Dzieło jest komedią baletową w dwóch aktach i trzech odsłonach. Fabuła została ta sama, a sielankowy charakter dzieła tym razem podkreśla – numerowa w charakterze – muzyka autorstwa Ferdynanda Hérolda, który częściowo oparł się na oryginalnej partyturze baletu Daubervala. Akcja rozgrywa się na wsi, każda odsłona przedstawia inne miejsce – podwórko przed domem, pejzaż wiejski, wnętrze domu. Kostiumy to sielankowa stylizacja kostiumu wiejskiego, utrzymana w pastelowych kolorach. Choreograf wykorzystał technikę tańca klasycznego, pantomimę, taniec charakterystyczny, tańce groteskowe i komiczne. W swym balecie Ashton zastosował tańce zespołowe, solowe, duety oraz formę charakterystyczną dla baletu klasycznego – *pas de deux*. W kompozycji choreograficznej widoczny jest podział grupy tanecznej na solistów i zespół. Zespół tancerzy czasem tworzy tło dla popisów solistów. Można powiedzieć, że staje się on elementem scenograficznym. Partie solistyczne wyposażono w trudne techniczne i efektowne elementy taneczne. Ruch odbywa się w całej przestrzeni sceny, tańce zespołowe są zakomponowane w liniach, po kole. Choreograf operuje grupą przemieszczającą się w przestrzeni scenicznej w zmieniających się konfiguracjach. Sceny pantomimiczne podkreślają stan emocjonalny bohaterów.

W głównych postaciach ashtonowskiej *Córki źle strzeżonej* widzimy miłość głównych bohaterów, która napotyka trudności. Podkreślono wady i zalety bohaterów. Wszystko to zostało zaprezentowane z dużym poczuciem humoru i budzi sympatię, wywołuje uśmiech na twarzy widza. Ze względu na swoją atrakcyjność *Córka źle strzeżona* Ashtona została wystawiona w wielu teatrach na świecie. W Polsce miał ją w swoim repertuarze Balet Teatru Wielkiego, a później także Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Należy tu wspomnieć o wspaniałych kreacjach scenicznych Witolda Grucy, Emila Wesołowskiego, Łukasza Gruzela, czy też Wojciecha Warszawskiego w roli Wdowy Simone.

Popularność dzieła przyczyniła się do powstania wielu wersji inscenizacyjnych.

Punktacja	15/15
1. Spełnienie formalnych warunków polecenia	1/1
2. Wartość merytoryczna	10/10
3. Terminologia	2/2
4. Kompozycja i język	2/2

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia: 1 pkt

Wypracowanie spełnia formalne warunki – dotyczy tematu wskazanego w poleceniu.

2. Wartość merytoryczna: 10 pkt

Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieła tanecznego ze znajomością kontekstu historycznego i zastosowanych środków artystycznych.

Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi.

3. Terminologia: 2 pkt

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny tańca.

4. Kompozycja i język: 2 pkt

Trójdzielna kompozycja wypowiedzi jest logiczna i zachowuje właściwe proporcje. Praca napisana w pełni komunikatywnym językiem.

Temat 2.

Dzieci Terpsychory! Zrezygnujcie z cabrioles, entrechats i zbyt skomplikowanych pas, zarzućcie minoderię na rzecz uczucia, prostego wdzięku i ekspresji; przyłóżcie się do szlachetnej pantomimy, nie zapominając nigdy, że jest ona duszą waszej sztuki; włóżcie nieco życia i myśli w wasze pas de deux, niech zmysłowość cechuje ich przebieg i dyktuje wam wszystkie sytuacje. Porzućcie zimne maski, [...] wyzwólcie z olbrzymich peruk i ogromnych fryzur, [...] zrezygnujcie z niewolniczego naśladownictwa.

Jean-Georges Noverre

Po uwzględnieniu wypowiedzi Noverre'a scharakteryzuj widowiska taneczne, które wykonywano przed jego reformą baletu.

Wymagania ogólne

II. Zapoznanie z dorobkiem artystycznym najwybitniejszych przedstawicieli kultury tanecznej.

V. Kształcenie umiejętności formułowania logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.

Wymagania szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje [...] dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych [...] Jean-Georges Noverre [...].

II. 3) Zdający charakteryzuje twórczość wybranych teoretyków tańca i ruchu oraz pedagogów ([...] Jean-Georges Noverre [...]).

V. 2) Zdający porównuje dzieła taneczne, epoki, style, kierunki oraz sposoby interpretacji dzieł tanecznych.

Zasady oceniania

Opis zasad oceniania zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi (wypracowań) znajduje się na stronach 8–13 *Informatora*.

Przykładowe wypracowanie

Jean-Georges Noverre był reformatorem baletu, działającym w XVIII wieku. Jego postulaty były adresowane do widowisk tanecznych, które znajdowały się w repertuarze Królewskiej Akademii Muzyki. Reprezentowały one gatunek oper-baletów, które mieszały formy wokalno-taneczne, a ich twórcami byli: André Campra i Jean-Philippe Rameau, autorzy m.in. *Wykwintnej Europy, Kastora i Polluksa, Wykwintnych Indii*.

Opery-balety nie zawierały tekstów mówionych, ale śpiewana treść każdego aktu była inna i kończyła się apoteozą. Nie było więc ciągłości akcji na przestrzeni całego widowiska. Bez względu na podjęty temat tancerze wykonywali tańce towarzyskie z epoki, a soliści popisywali się tymi, które wykonywali najlepiej i które specjalnie dla nich układano. Baletmistrzowie starali się pokazać zewnętrzną stronę tańca, którego ornamentyka sięgała tradycji baletu dworskiego. Tancerze zawodowi wykonywali tańce z wdziękiem i poprawnie pod względem technicznym. Skoncentrowano się na skokach i przebiegach w przestrzeni, co dało początek wirtuozerii tanecznej. W tańcach prezentowano urozmaicone rysunki przestrzenne tańców, efektowne ugrupowania wykonawców w odpowiednio dobranych

kostiumach. Kostiumy, które zakładali tancerze, miały krój ubiorów dworskich i tylko akcesoria nawiązywały do roli. Kostiumy męskie były wygodniejsze do tańca niż kobiece, co wpłynęło na rozwój techniki tańca męskiego. Tancerze nosili maski na twarzach, by nie odwracać uwagi widzów od kompozycji przestrzennej tańca i ukryć ewentualne grymasy, pojawiające się w chwilach wysiłku.

Jean-Georges Noverre był świadkiem tych wydarzeń, a jednocześnie miał okazję oglądać występy Davida Garricka, znakomitego aktora, i obserwować zmiany zachodzące w estetyce widowiska teatralnego pod wpływem myślicieli oświecenia. Jego choreografie stopniowo zmieniały się pod względem konstrukcji i środków artystycznych. Noverre pragnął stworzyć jednolite widowisko baletowe, które pantomimą miało zastąpić śpiew, a gestami emocjonalnymi wyrażać treści zawarte w spektaklu. Twarz powinna odgrywać odpowiednie emocje, a kostium oddawać prawdę postaci. Muzyka, scenografia i kostiumy miały być podporządkowane treściom, których celem było wzruszenie widzów.

W powyższym cytacie, który pochodzi z dzieła Jeana-Georges'a Noverre'a pod tytułem *Listy o tańcu i baletach*, w polskim tłumaczeniu pt. *Teoria i praktyka tańca*, autor zawarł część swoich postulatów, które wdrożył w swoich baletach i przeprowadził tym samym reformę w obrębie widowiska tanecznego nazwanego *ballet d'action*, czyli baletem z akcją. Noverre nawołuje tancerzy, by sprzeciwili się trudnym skokom i elementom tanecznym, które dotąd koncentrowały uwagę widzów na wirtuozowskiej pracy nóg, dominującej w operach-baletach, widowiskach poprzedzających balety z akcją Noverre'a. Choreograf domagał się od tancerzy, by zaprzestali robienia grymasów i pracowali nad wyrazistością swoich twarzy, które powinny, zwłaszcza w tragediach, pokazywać szlachetne uczucia swoich bohaterów. Sprzeciw Noverre'a pod względem popisów tanecznych został wyrażony we fragmencie dotyczącym *pas de deux*, czyli tańca w duecie, gdzie reformator namawia tancerzy do wyrażania uczuć, które są niezbędne w budowaniu relacji między dwójkiem głównych bohaterów, i wiąże ich taniec z przebiegiem akcji.

Kolejne strofy dotyczą konieczności odrzucenia masek, pod którymi tancerze skrywali twarze przez cały XVII wiek i ponad połowę XVIII wieku, przez co nie pozwalali twarzom grać i uczestniczyć w przebiegu tańca. Widownia, przyzwyczajona do tego, skupiała się na ornamentalnej stronie tańca, dominującej w widowiskach dworskich baroku. Maski były wykonane z różnych materiałów. m.in. z kartonu lub skóry, i były różne w zależności od typu wykonywanych ról: poważne, *demi-classique*, charakterystyczne, komiczne. Innym problemem, który podnosi Noverre, jest stosowanie peruk i ogromnych fryzur, które odbierały głowie właściwe jej proporcje i – razem z kostiumem, który nawiązywał do współczesnej mody dworskiej – najczęściej nie odpowiadały charakterowi granej postaci.

Na ideał gry aktorskiej składały się według Noverre'a naturalność i indywidualne podejście do zadań aktorskich. Zachęcał on baletmistrzów, by nie pokazywali oni uczuć, których wymagają od tancerzy, a jedynie kierowali nimi tak, by ci samodzielnie odnaleźli właściwe każdemu środki gry aktorskiej.

Hasła zawarte w cytacie przeciwstawiły się anachronicznym rozwiązaniom rodem z baletów XVII wieku. Jean-Georges Noverre nie tylko sformułował postulaty, lecz także z sukcesem wdrożył je w swoich licznych choreografiach, a jego tancerze i uczniowie kontynuowali założenia tej reformy w kolejnych dziesięcioleciach XVIII wieku. Apel Noverre'a, skierowany do tancerzy XVIII wieku, jest aktualny także współcześnie, ponieważ naturalna gra aktorska, dbałość o wyrazistość w tańcu i traktowanie techniki jako narzędzia, a nie – jako celu samego w sobie, dodają wartości sztuce tańca i baletu.

Punktacja	15/15
1. Spełnienie formalnych warunków polecenia	1/1
2. Wartość merytoryczna	10/10
3. Terminologia	2/2
4. Kompozycja i język	2/2

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia: 1 pkt

Wypracowanie spełnia formalne warunki – dotyczy tematu wskazanego w poleceniu.

2. Wartość merytoryczna: 10 pkt

Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieła tanecznego ze znajomością kontekstu historycznego i zastosowanych środków artystycznych.

Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi.

3. Terminologia: 2 pkt

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny tańca.

4. Kompozycja i język: 2 pkt

Trójdzielna kompozycja wypowiedzi jest logiczna i zachowuje właściwe proporcje. Praca napisana w pełni komunikatywnym językiem.

Temat 3.

Na podstawie baletów *Duch róży* i *Pietruszka* przedstaw postulatory reformy Michaiła Fokina.

Wymagania ogólne

V. Kształcenie umiejętności formułowania logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje [...] dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych [...] Michaił Fokin [...].

V. 2) Zdający porównuje dzieła taneczne, epoki, style, kierunki oraz sposoby interpretacji dzieł tanecznych.

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne [...]:

10) [...] *Duch róży*, *Pietruszka* (Michaił Fokin).

Zasady oceniania

Opis zasad oceniania zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi (wypracowań) znajduje się na stronach 8–13 *Informatora*.

Przykładowe wypracowanie

Michaił Fokin był rosyjskim tancerzem i choreografem – reformatorem, który na początku XX wieku wprowadził istotne zmiany w swoich kompozycjach choreograficznych. Dotyczyły one wszystkich elementów widowiska tanecznego, które odtąd miały być ściśle powiązane z treścią baletu.

W swoim liście otwartym, wydanym w 1914 roku na łamach „The Times”, Fokin wyjaśnił pojęcie starego i nowego baletu. Starym nazywał dorobek choreografów drugiej połowy XIX wieku, którzy tworzyli balety *divertissements*, natomiast nowy balet reprezentował sam Fokin, którego poglądy na temat tworzenia spektakli baletowych zrywały z dotychczasowymi tradycjami. Dla Fokina – choreografa – najważniejsze stało się szukanie nowych form tańca, odpowiednich do przedstawienia wybranej epoki czy narodu. Jego zdaniem, taniec i gesty powinny służyć wyrażaniu treści w balecie. Poza tym umowne gesty mogły być stosowane tylko wówczas, gdy wymagał tego styl baletu. W pozostałych przypadkach gesty należało zastąpić grą całego ciała. W reformie Michaiła Fokina najważniejszą rolę w balecie odgrywała wyrazistość, która dotyczyła tańca zarówno solistów, jak i grup wykonawców oraz całego zespołu. Ostatni postulat Fokina odnosił się do współpracy choreografa, kompozytora i scenografa: w przeciwieństwie do XIX stulecia kompozytor nie miał już tworzyć muzyki jako akompaniamentu do tańca. Twórca baletu mógł wybrać dowolny utwór, który spełniał jego oczekiwania, a scenograf miał prawo zaproponować swoją wizję oprawy scenicznej. Przedstawienie baletowe miało być owocem współpracy choreografa, kompozytora i scenografa, opartej na równych prawach każdego z twórców.

Te wszystkie postulatory znalazły odzwierciedlenie w spektaklach baletowych, które stworzył Michaił Fokin. W jego dorobku znalazły się m.in. *Les Sylphides* do muzyki Chopina, *Tańce*

połowieckie z opery *Książ Igor* Borodina, *Ognisty ptak* Strawińskiego, *Szeherazada* Rimskiego-Korsakowa, *Duch róży* do muzyki Webera czy *Pietruszka* Strawińskiego. Dwa ostatnie balety są doskonałym przykładem wdrożenia postulatów Fokina przez niego. W *Duchu róży* występuje tylko dwoje wykonawców, którzy w krótkim utworze romantycznego kompozytora szkicują jedynie fabułę, by nie zatrzeć wrażenia kameralnego nastroju baletu: Dziewczyna wraca z balu do domu z różą i zasypia w fotelu. We śnie pojawia się Duch róży, który przywołuje wspomnienia z balu. Z nastaniem świtu Duch róży znika, a Dziewczyna budzi się i tuli różę do serca.

W balecie choreograf wykorzystał technikę tańca klasycznego. Ciężar roli tanecznej spadł na tancerza, który wcielił się w tytułową rolę. Jego taniec jest oparty na skokach, piruetach i niepowtarzalnej pracy rąk i plastyczności całego ciała, które nie miały dotychczas pierwowzoru w żadnym balecie. Stylowa scenografia Lwa Baksta tworzy odpowiedni nastrój, a kostiumy oddają charakter postaci – w przypadku *Ducha róży* kostium przylegający do ciała nie krępuje ruchów tancerza. Wybór utworu Carla Marii Webera, kompozytora doby romantyzmu, pozwolił Fokinowi stworzyć stylową miniaturę choreograficzną, adekwatną do treści baletu. Spójność elementów *Ducha róży* polegała na doborze do romantycznej treści (utworu Théophile'a Gautiera) romantycznej muzyki Carla Marii Webera i współpracy ze scenografem – Leonem Bakstem, który dla dwojga wykonawców dobrał odpowiednie kostiumy: Dziewczyna była w białej sukni z okresu romantyzmu i odpowiednim nakryciu głowy, a tytułowy Duch róży, którego tańczył mężczyzna (Wacław Niżyński), miał różowy, przylegający kostium z naszytymi płatkami róży i czepek w kolorze różowym z przyszytymi kawałkami tkaniny w kształcie płatków róży. Oryginalność choreografii dotyczyła przede wszystkim tańca *Ducha róży*, który w lekkich skokach i pozach stosował bardzo oryginalne ułożenia rąk (*port de bras*). Oryginalność myślenia choreografa polegała także na tym, że główną rolę taneczną miał w tym balecie tancerz – mężczyzna, ponieważ w XIX wieku główną rolę w baletach odgrywały baleriny. Wyrazistość ruchów i mimika *Ducha róży* były przekonujące i niestosowane dotąd w żadnym innym balecie.

Balet *Pietruszka* różni się w stosunku do *Ducha róży* niemal wszystkim: akcja rozgrywa się w czasie karnawału w XIX wieku w Petersburgu, na którego tle rozgrywa się dramat kukiełki z teatrzyku lalek. Czteroczęściowy balet dzieli się na sceny rozgrywające się w plenerze miejskim i sceny wewnątrz teatrzyku. Wyrazistość tańca głównych postaci – lalek: *Pietruszki*, *Baleriny* i *Maura*, kontrastuje z tańcem grup, czego przykładem jest taniec *Cyganek*, *Woźniców*, *Masek karnawałowych*. Zespół baletowy w formie tłumu reaguje na przebieg widowiska z udziałem kukiełek i bawi się, wykonując m.in. taniec rosyjski.

Muzyka Igora Strawińskiego zainspirowała Fokina do stworzenia dramatu tanecznego, zbudowanego na celnie wymyślonych wizerunkach postaci kukiełek. Każda z nich poprzez wyrazisty taniec określa swoje cechy charakteru. Taniec kukiełek jest sztywny, kanciasty i tylko mimika i wyrazistość tańca *Pietruszki* wyróżnia postać, która nabiera wymiaru ludzkiego cierpienia. Scenografia Aleksandra Benois tworzy – z jednej strony – barwny, noworoczny jarmark w stolicy XIX-wiecznej Rosji, a z drugiej – ukazuje świat, w którym żyją kukiełki: mroczny pokój *Pietruszki* i pokój *Maura*, pełen orientального przepychu. Te kontrasty wspierają konstrukcję choreograficzną Fokina, który w muzyce Strawińskiego znalazł znakomite motywy niezbędne do narracji we wszystkich częściach baletu. Dzięki współpracy Fokina ze Strawińskim i z Benois, którzy dodatkowo opracowali libretto baletu, powstało jednorodne dzieło choreograficzne.

Zarówno *Duch róży*, jak i *Pietruszka* należą do uznanych baletów Michaiła Fokina, jednak nie są do siebie w ogóle podobne – różnią się tematem, doбором i długością utworu muzycznego, oprawą scenograficzną, techniką tańca i środkami gry aktorskiej, co potwierdza jedno z głównych założeń reformy Fokina: choreograf za każdym razem powinien tworzyć całkowicie nowy spektakl, oparty na nowych, nieszablonowych rozwiązaniach. Odrębność tych kompozycji choreograficznych potwierdza założenia reformy Michaiła Fokina, który nie tylko głosił potrzebę przeprowadzenia zmian w obszarze komponowania choreografii, lecz także wprowadził ją w życie – i tym zasłużył sobie na miano reformatora baletu XX wieku.

Punktacja	15/15
1. Spełnienie formalnych warunków polecenia	1/1
2. Wartość merytoryczna	10/10
3. Terminologia	2/2
4. Kompozycja i język	2/2

11. Spełnienie formalnych warunków polecenia: 1 pkt

Wypracowanie spełnia formalne warunki – dotyczy tematu wskazanego w poleceniu.

2. Wartość merytoryczna: 10 pkt

Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dwóch dzieł tanecznych ze znajomością kontekstu historycznego i zastosowanych środków artystycznych.

Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi.

3. Terminologia: 2 pkt

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny tańca.

4. Kompozycja i język: 2 pkt

Trójdzielna kompozycja wypowiedzi jest logiczna i zachowuje właściwe proporcje.

Praca napisana w pełni komunikatywnym językiem.

Temat 4.

Obejrzyj nagranie filmowe oznaczone numerem 6.

Rozważ, na czym polega nowatorstwo środków artystycznych, z jakich skorzystał Maurice Béjart, aby stworzyć interpretację baletu *Bolero* do muzyki Maurice Ravela.

Wymagania ogólne

V. Kształcenie umiejętności formułowania logicznej wypowiedzi prezentującej opinię na temat dzieła tanecznego, jego twórców, kultury tanecznej, związków tańca z innymi dziedzinami sztuki, wydarzeniami historycznymi i społecznymi.

VI. Zapoznanie z dziełami tanecznymi.

Wymagania szczegółowe

II. 1) Zdający charakteryzuje [...] dorobek artystyczny wybranych choreografów zagranicznych [...] Maurice Béjart [...].

V. 2) Zdający porównuje dzieła taneczne, epoki, style, kierunki oraz sposoby interpretacji dzieł tanecznych.

VI. Zdający zna [...] dzieła taneczne [...]:

17) *Bolero* (Maurice Béjart).

Zasady oceniania

Opis zasad oceniania zadań otwartych rozszerzonej odpowiedzi (wypracowań) znajduje się na stronach 8–13 *Informatora*.

Przykładowe wypracowanie

Utwór orkiestrowy *Bolero* Maurice Ravela, skomponowany w 1928 roku na zamówienie Idy Rubinstein, stał się inspiracją dla stworzenia wielu wersji dzieł scenicznych. Choreografowie w XX wieku chętnie podejmowali się realizacji tego niezwykłego dzieła. Byli wśród nich m.in. Bronisława Niżyńska i Maurice Béjart.

Maurice Béjart, gdy w 1961 roku ze swym zespołem „Balet XX Wieku” wystawił to dzieło, zachował pierwotną koncepcję *Bolera*, ale do choreografii nie wprowadził elementów kultury Hiszpanii czy stroju z tego kraju, lecz skoncentrował się na dynamicznym narastaniu melodii w muzyce. Punktem wyjścia dla choreografii Maurice’a Béjarta jest płynny, jednostajny ruch, który wraz z narastaniem melodii muzycznej staje się coraz bardziej gwałtowny i dynamiczny. W dziele tanecznym przedstawionym w nagraniu filmowym powierzono prowadzenie tematu melodycznego solistce, a akompaniamentu – zespołowi męskiemu.

Solistka, ubrana w jasny, przylegający do ciała, kostium bez rękawów, czarne rajstopy bez stóp i baletki, tańczy w świetle reflektorów na ogromnym stole w kolorze zachodzącego słońca. Narastające napięcie w muzyce i w tańcu zostaje uwydatnione dzięki obecności męskiego zespołu tanecznego. Kilku tancerzy krąży wokół stołu, a pozostali siedzą w mroku na krzesłach. Pozostała część sceny jest nieoświetlona. Solistka z narastającą amplitudą wykonuje falujące ruchy korpusu, dynamiczne wymachy nóg w przód i w tył, a także obroty z jednoczesnym przestępowaniem z nogi na nogę i falowaniem rąk. Za pomocą tych jednostajnych ruchów choreograf eksponuje osobowość i charyzmę tancerki. Mężczyźni, którzy początkowo siedzieli na krzesłach, stopniowo włączają się do tańca: potęgują swoją

muskulaturą dynamikę choreografii, co zostaje podkreślone dzięki kontrastowemu oświetleniu ich torsów.

Choreograf zrywa z tradycyjną strukturą i z kanonami estetycznymi baletu klasycznego – daleko odbiega od popisów tańca akademickiego. Maurice Béjart wykorzystuje technikę tańca współczesnego, w wyniku czego tworzy nowatorskie sekwencje taneczne i skupia się na wydobywaniu ekspresji z każdego ruchu niezwykle wysportowanej solistki oraz innych członków zespołu tancerzy. Ten ruch jest silnie akcentowany i skierowany ku podłożu. Zwieńczeniem dzieła staje się – pełen wyrazu i przesycony dramatyzm – finał, w którym solistka, po wykonaniu szpagatów, leży na stole i znika w masie rąk okrążających ją mężczyzn.

Po wystawieniu wersji premierowej choreograf opracował jeszcze inne wersje, w których solista tańczył w otoczeniu zespołu żeńskiego lub skład tańczących był wyłącznie męski.

Ekspresja dzieła i zastosowanie nowatorskich rozwiązań przez choreografa sprawiły, że *Bolero* stało się dziełem ponadczasowym i swojego rodzaju wizytówką Maurice'a Béjarta. Głównie dzięki niemu, ale również dzięki wykonaniu tego dzieła przez utalentowanych solistów, takich jak Maja Plisiecka, Sylvie Guillem, Jorge Donn czy Nicholas Le Riche, *Bolero* stało się jednym z najpopularniejszych i najbardziej rozpoznawalnych na świecie dzieł tanecznych XX wieku.

Punktacja	15/15
1. Spełnienie formalnych warunków polecenia	1/1
2. Wartość merytoryczna	10/10
3. Terminologia	2/2
4. Kompozycja i język	2/2

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia: 1 pkt

Wypracowanie spełnia formalne warunki – dotyczy tematu wskazanego w poleceniu.

2. Wartość merytoryczna: 10 pkt

Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieła tanecznego ze znajomością kontekstu historycznego i zastosowanych środków artystycznych.

Zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi.

3. Terminologia: 2 pkt

Poprawna terminologia z dziedziny tańca.

4. Kompozycja i język: 2 pkt

Trójdzielna kompozycja wypowiedzi jest logiczna, zachowuje właściwe proporcje i zawiera właściwe wnioski. Praca napisana w pełni komunikatywnym językiem.